

HAS D'APRENDRE A EMBOGIR

SERENAMENT

Acció poètica i musical a partir de l'obra de **Lluís Solà i Sala**.

Rosa Cadafalch, actriu

Cai Godayol, músic

Obra audiovisual d'**Àngels Jordà** i **Toni Casassas**.

Il·luminació de **Lluís Martí**

Escenografia, dramaturgia i direcció de **Pep Paré**

Durada: 55-60 minuts

Algunes de les veus del poeta, escampades entre assajos, meditacions i poemes, enceten una conversa que va des del poema llampec fins al cant, tot passant per les imatges primigènies i els fruits madurs de la seva obra. Aquestes veus, aquests sons, es carnifiquen en una actriu i un músic que es lliuren a la música de la paraula i a la música del piano. De vegades, la conversa es desplaça a la veu mateixa del poeta i emergeixen textures pictòriques i sonores noves. La paraula esdevé moviment, ocasionalment plasmat en el quadre que emmarca i conté les veus de l'actriu i del músic. Qui és qui? Què és què? De branca en branca, pretenem, amb paciència, aprendre a embogir serenament, sense enfarfecs, sincerament. Ara que la tardor ja s'acaba, a les andanes del capvespre.

La llavor: L'obra es va estrenar el novembre de 2024 en el marc de les Jornades Miquel Martí i Pol. La seva creació rau en l'encàrrec de la **Fundació Miquel Martí i Pol**, dins la línia pròpia de promoció a la creació, de dedicar un espectacle al poeta Lluís Solà.

ESTRUCTURA DE L'ESPECTACLE

L'escena es desenvolupa en una caixa escènica despullada, amb una corda al fons on es projecten vídeos. Una taula, una cadira, un teclat/piano i les fulles d'arbres al terra contribueixen a crear una atmosfera entre interior i exterior, evocant la tardor. La il·luminació, amb focus i contrallums, potencia aquesta sensació. La proximitat del públic als artistes crea una atmosfera íntima.

Cada escena és introduïda per una peça audiovisual referida als elements que es desenvolupen a cada moment.

ESCENA I: AQUESTA FUNDACIÓ PARSIMONIOSA (14 minuts aprox.)

- **Ambient escènic:** Descripció detallada de l'escenografia minimalista, amb elements naturals com fulles, troncs i pedres, creant una atmosfera entre interior i exterior a la tardor. **Inici contemplatiu:** Entrada silenciosa del públic, projecció del vídeo "Escala" i inici de la música d'en Cai, creant un ambient introspectiu. **Primeres paraules:** La Rosa llegeix un poema des del públic, reflexionant sobre el silenci, l'absència i la persistència, introduint la idea d'una "fundació parsimoniosa". **Interacció musical:** En Cai convida musicalment la Rosa a "baixar" a la realitat present. **Descens simbòlic:** La Rosa, a través d'un poema, descriu un descens metafòric pels esglaons de l'aigua i el silenci, connectant amb la naturalesa i el present. **Reflexions sobre la tardor:** En Cai canta sobre la fi de la tardor i la necessitat d'acceptar la seva foscor amb serenitat. **La confusió de les paraules:** Diàleg sobre la pèrdua del significat i la dificultat de comprendre la realitat i l'error. **Lluita interna:** La Rosa expressa la lluita entre forces oposades: amor i odi, eufòria i dolor, voluntat

i inconstància, sentit i la seva pèrdua. **Solitud i recerca:** Davant la sensació de buit i solitud, sorgeix la necessitat de buscar respostes i sentit a la vida. **La fragilitat de l'existència:** Reflexions sobre la temporalitat, la pèrdua i la inestabilitat de l'existència humana.

ESCENA II: EL CAMINANT (12 minuts aprox.)

- **Inici esperançador:** La Rosa recorda un passat ple d'il·lusió, amb un camí ple de vida i descoberta. **Pèrdua de la innocència:** En Cai evoca un passat on no hi havia por, però que ara s'ha esvaït. **Reflexions sobre el temps:** La Rosa presenta el caminant com una figura que contempla el passat i el futur amb incertesa, simbolitzant la temporalitat. **La crida del buit:** En Cai canta sobre la necessitat de recordar el passat i els qui ja no hi són, tot i la falta de resposta. **La dissolució del jo:** La Rosa descriu la fragilitat del caminant, que es dissol en la immensitat del paisatge. **Caminant i camí:** Diàleg sobre la unió entre el caminant i el camí, on l'un no existeix sense l'altre. **El camí inexistent:** La Rosa nega l'existència d'un camí preestablert, només queda el bosc i la incertesa.

ESCENA III: LA PARAULA I LA MÚSICA (11 minuts aprox.)

- **Interrogant el poema:** La Rosa qüestiona el temps i la persistència del poema dins seu. **Bellesa i lletjor:** En Cai planteja la dualitat entre bellesa i lletjor, i la seva relació amb la percepció humana. **El poder de la poesia:** Es qüestiona la capacitat de la poesia per redimir, inspirar coratge i amor a la llibertat. **El sentit de la vida:** En Cai reflexiona sobre si el sentit de la vida està predefinit o es crea a cada pas. **La importància de la veu:** La Rosa emfatitza la veu com a element fonamental de connexió entre el "jo" i el "tu". **Música i sentit:** En Cai defineix la música com un llenguatge universal que transcendeix les paraules, però que no podem comprendre del tot. **La música silenciosa de la poesia:** La Rosa argumenta que la poesia conté una música interna, creada per l'estructura sintàctica i les pauses. **El do de la paraula:** Es planteja la paraula com un do que ens permet connectar amb el món i expressar la nostra individualitat. **Excavant la llengua:** La poesia com a eina per explorar i revelar la riquesa de la llengua. **Limitacions de la paraula:** Tot i el seu poder, la paraula no sempre aconsegueix expressar la llum i la veritat que busquem.

ESCENA IV: EL LLOC. AFERRAR-NOS AL QUE ENCARA SOM (11 minuts aprox.)

- **Arrelament al lloc:** La Rosa defineix la nostra existència lligada a un lloc concret, un espai que ens delimita. **La necessitat de partir:** Malgrat l'arrelament, ens veiem obligats a partir, allunyant-nos del que som. **Exili i pèrdua:** L'allunyament del lloc ens porta a un exili i a la pèrdua d'una part de nosaltres mateixos. **Aferrar-se a l'essència:** Davant la fragilitat, sorgeix la necessitat d'aferrar-nos al que encara som. **Escoltar el lloc:** Es proposa l'escolta atenta del lloc com a forma de connexió amb la nostra essència. **L'existència en l'ací:** Reflexions sobre la nostra presència en el present, un "ací" que ens envolta i ens transforma. **El lloc com a somni:** La idea del lloc com un espai ideal i intangible que ens habita. **Pertinença mútua:** Reconeixement de la nostra pertinença al lloc i viceversa.

ESCENA V: I SOLITARI BULL EL FOC, AMUNT (10 minuts aprox.)

- **Revelació del vivent:** En Cai canta sobre la manifestació silenciosa de la vida, que transcendeix les ones i les distàncies. **Presència de la llum:** La llum com a element que ens connecta amb la realitat i la nostra posició en el món. **La mà i la cara:** La Rosa explora la relació entre la mà, la cara i la soledat, buscant consol en la foscor. **Llum i plenitud:** La Rosa celebra la llum com a força vital que il·lumina la natura i l'existència. **Cridant des del fons:** En Cai expressa la necessitat de ser escoltats i acollida, malgrat la nostra incompletesa. **Preguntes sense resposta:** La Rosa reconeix la incertesa i la falta de respostes davant els misteris de la vida. **El viatge al començament:** En Cai i la Rosa reflexionen sobre el viatge cíclic de la vida, que ens porta sempre al començament. **Abraçant la bogeria:** La Rosa convida a acceptar la bogeria i la incertesa amb serenitat i sense por. **Ciutat interior:** La Rosa es descriu com una ciutat sense límits, un espai obert a la transformació.

ALGUNES CLAUS INTERNES DE L'ESPECTACLE

- L'escenografia despullada amb elements naturals com fulles i troncs crea una atmosfera d'introspecció i connexió amb la natura, reflectint la temàtica principal de l'obra.
- L'obra presenta una relació complexa entre l'home i la natura, on l'home busca la seva identitat i el seu lloc al món, però alhora s'hi sent alienat i incapaç d'entendre-la completament.
- El caminant simbolitza la recerca constant de l'home, el seu viatge a través de la vida i la seva lluita per comprendre el passat, el present i el futur.
- Segons en Cai, la música representa una forma de coneixement que transcendeix la lògica i la raó, oferint una experiència sensorial i emocional profunda.
- La Rosa veu la poesia com una forma d'art que aspira a la musicalitat i a la capacitat de la música per evocar emocions i imatges sense necessitat de paraules.
- Aquesta frase expressa la idea que la poesia és un procés continu de descobriment i creació, sempre en evolució i mai completament definit.
- El "lloc" representa un espai físic i metafòric on l'home busca pertànyer i connectar amb la seva essència, però alhora es troba en un estat constant de trànsit i incertesa.
- La temporalitat s'expressa a través de la simbologia de la tardor, el camí, els núvols i la idea del viatge, representant el pas del temps i la fugacitat de la vida.

- La llum i la foscor representen la dualitat de l'existència humana, la lluita entre la comprensió i la ignorància, l'esperança i la desesperació.
- La Rosa i en Cai arriben a la conclusió que la vida és un misteri que no es pot comprendre del tot, però que cal acceptar i viure amb plenitud, connectant amb la nostra essència i amb el món que ens envolta.

L'APUNTADOR

Has d'aprendre a embogir serenament

Rosa Cadafalch i Cai Godayol interpreten els versos de Lluís Solà a l'espectacle 'Has d'aprendre a embogir serenament', una dramatúrgia de Pep Paré.

[Pep Solà](#)

10/12/2024

Portar a l'escenari la poesia de Lluís Solà és una tasca arriscada per diferents motius. D'una banda, per la naturalesa de la seva lírica, essencial i despullada. I, de l'altra, perquè hem pogut sentir moltes vegades al poeta dir els seus versos i, d'alguna manera, havíem interioritzat que els seus poemes eren fets per ser dits amb la veu oracular del propi autor. Però la posada en escena de **Pep Paré** supera aquestes dificultats i ens posa de manifest que els versos de Solà, dotats d'una rara força, estan a disposició de qui els sàpiga fer volar.

Rosa Cadafalch i Cai Godayol interpreten els versos de Lluís Solà a l'espectacle 'Has d'aprendre a embogir serenament', una dramatúrgia de Pep Paré. / © Edu Morató Fundació Miquel Martí i Pol

I això és el que va passar al Teatre Eliseu de Roda de Ter, el passat 29 de novembre, en el marc de les Jornades Miquel Martí i Pol. Amb el títol *Has d'aprendre a embogir serenament*, un dels darrers versos del poeta, Paré ha bastit un muntatge estructurat en cinc parts. En el títol de cada part ja s'endevina la fondària de l'assumpte: “Aquesta fundació parsimoniosa”, “El caminant”, “La paraula, la música”, “Aferrar-nos al que encara som”, i “I solitari bull el foc, amunt”.

L'escenografia era austera i tardoral: tres llençols de mides diferents superposats en un cordill estenedor evocaven un context humil i senzill, com ara el del terrat d'una casa, i també tenien una finalitat funcional: s'hi projectarien imatges, en blanc i negre; inicialment d'uns esglaons que suggerien l'ascensió lírica de Solà —“L'escala de lluna i de claror”, diu el vers— i també de paisatges més aviat hivernals, amb un punt d'irrealitat i misteri, obra de Toni Casassas. Amb el terra cobert de fulles seques, i una pedra de riera al centre de l'espai, el públic s'havia acomodat dalt de l'escenari creant un ambient de proximitat i intimitat, afavorit per la calidesa de la il·luminació.

Rosa Cadafalch i Cai Godayol van enfilejar la dicció de textos en una mena de subtil diàleg per fer fluir, amb tota la seva capacitat d'interpel·lar, la paraula de Solà: poemes i fragments assagístics. La veu madura, natural i matisada de Cadafalch s'entrellaçava amb la veu jove de Godayol, que s'acompanyava del piano i el cant. Però Paré ens guardava un cop d'efecte per multiplicar, encara més, el grau de comunicació: les imatges projectades del mateix Solà dient els seus textos i que havien estat enregistrades a casa seva per l'Àngels Jordà. Com sempre, amb un to greu, tens, sapiencial, fins a disseccionar cada mot, com si volgués arribar a l'arrel del fonema, on comença la comunió entre el so i el sentit. Magnífic el moment que la veu de Solà s'encavalla amb ella mateixa com si es tractés d'una ressonància projectada des de qui sap quin indret, perquè el poeta és el mitjà pel qual es manifesta l'univers: “no moure'ns, no pensar, i a l'oïda,/ entre veus, escoltar la veu,/ i en la veu l'univers que parla”.

'Has d'aprendre a embogir serenament', una dramaturgia de Pep Paré a partir dels verSos de Lluís Solà. / © Edu Morató Fundació Miquel Martí i Pol

I un esment especial mereix la tercera part, la central, on el diàleg entre Cadafalch i Godayol es trenca hàbilment per dir una selecció de fragments que sintetitzen el pensament metapoètic de Solà: “Què diu el cant? Què vol? On va?”. Són les preguntes nuclears, i sovint abismals, que travessen tota l'obra del poeta i que fan tremolar el lector, ara espectador.

En acabat, el poeta, present a l'acte, va pronunciar unes breus paraules: “...la paraula, la nostra paraula, la paraula del poble, d'un dels pobles més perseguits del món, una paraula que parla i diu el món i l'univers, la formiga i la rosa.” El colofó per a una veritable celebració de la paraula d'un dels nostres grans poetes, en una litúrgia dissenyada per Pep Paré que manté molt a l'alça la causa de la poesia.

Fotografies: Edu Morató, Càrdali / Fundació Miquel Martí i Pol. En podeu veure més aquí: <https://www.flickr.com/photos/152682535@N08/albums/72177720322496390>

RIDER TÈCNIC MÍNIM

Obra: HAS D'APRENDRE A EMBOGIR SERENAMENT

Durada: 50-55 minuts

Format: Petit (Rapsoda i Pianista)

---

1. Equip de So

- **Sistema de PA** adequat a la sala per cobrir l'espai de manera uniforme.
  - **Micròfons:**
    - 1 micròfon de diadema per a la rapsoda.
    - 1 micròfon de diadema per al pianista.
    - 1 micròfon dinàmic per al pianista quan parli o canti des del teclat.
  - **Monitor** de terra per al pianista.
  - **Connexió Àudio (Line Out)** (suposo) per al teclat i no sé si caldrà connexió de pedals Sustain.
-

2. Equip d'Il·luminació

- **Focus principals:** 2-3-4 frontals que il·luminin la rapsoda i el pianista de forma adequada i sense ombres excessives.
  - **Llum de teclat:** Un focus dirigit específicament al piano i pianista
  - **Llum ambiental o d'efecte** (si escau): Possibilitat de crear ambients segons les diferents parts de l'obra. Tres illes de llum (rapsoda, pianista, pedra)
  - **Zenitals** o similar per a creació d'un espai amb una pedra i altres elements.
  - **Focus** per a il·luminar la paret nua de la caixa i les, hipotèticament, teles de projecció.
  - **Possibilitat** d'alguns contres i carrers.
-

3. Escenari i Equipament Escènic

- **Equip de projecció** per als vídeos
- **Elements necessaris** per penjar les robes

- Espai escènic suficient per permetre la proximitat entre la rapsoda i el pianista, però mantenint una bona visibilitat per al públic. Hipotèticament, 2-3 metres de profunditat per als actors.
-

4. Altres necessitats tècniques

- **Connexions d'alimentació** per al teclat i altres equips elèctrics.
  - **Tècnic de so i llums** per coordinar proves i durant l'actuació.
-

PRESSUPOST

Possibilitat de fer l'espectacle sense els elements escenogràfics de les fulles i els troncs i els elements més pesants i substituint el piano per un teclat. Pensant en espais com ara biblioteques i afins. En un format de lectura dramatitzada. En aquest cas, el pressupost de l'espectacle es podria ajustar a **800 euros més IVA**.

En el cas de l'espectacle complet, amb escenografia, disseny de llums i piano, el preu seria de **1500 més IVA**.